

Aan de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

Directoraat-generaal Agro
Directie Strategie, Kennis en
Innovatie

Auteur

[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

Datum

7 juni 2023

Kenmerk

DGA-SKI / 27699955

nota

Aanbieding rapport motie Gundogan-Valstar
precisiefermentatie

Kopie aan

Bijlage(n)

2

Parafenroute

[Redacted]
[Redacted] [Redacted] [Redacted]
[Redacted] [Redacted] [Redacted]

Aanleiding

Tijdens de begrotingsbehandeling van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit op 6 december jl. heeft de Kamer een motie van de leden Gundogan en Valstar aangenomen, waarin de regering verzocht is om in kaart te brengen in welke mate en op welke wijze de ontwikkeling van precisiefermentatie in Nederland wordt gestimuleerd. Dit onderzoek is afgerond en wordt met een begeleidende brief aangeboden aan de Tweede Kamer.

Advies

U kunt akkoord gaan met de Kamerbrief en deze ondertekenen.

Kernpunten

- Wageningen Economic Research (WEcR) heeft het onderzoek uitgevoerd en heeft 25 stakeholders binnen de verschillende overheden (inclusief RVO), regionale ontwikkelingsmaatschappijen en NWO gesproken over de wijze en mate van ondersteuning aan precisiefermentatie.
- Het is niet altijd mogelijk om concreet inzicht te krijgen in welke mate nationale subsidies zijn verstrekt met betrekking tot precisiefermentatie in Nederland, mede doordat precisiefermentatie in een aantal projecten onderdeel is van een groter geheel. Daardoor is het niet altijd mogelijk om aan te geven welk onderdeel specifiek bestemd is voor precisiefermentatie.
- Het gaat om een bestaande techniek die op een relatief nieuwe manier wordt toegepast, waardoor er nog geen concreet beleid op wordt gevoerd en middelen minder eenvoudig terug te vinden zijn in de subsidieoverzichten.
- Regionale ontwikkelingsmaatschappijen bieden ondersteuning op gebied van advies en startersleningen en minder in de vorm van directe subsidies. Dit zijn projecten in het voortraject van ontwikkeling waardoor het in dit stadium niet mogelijk is om bijdragen specifiek aan precisiefermentatie te kwantificeren.

Ontvangen BPZ

Directoraat-generaal Agro
Directie Strategie, Kennis en
Innovatie

Kenmerk
DGA-SKI / 27699955

- Het is de inzet van de rijksoverheid om ontwikkelingen als precisiefermentatie in de toekomst nog meer te stimuleren. Aanvullende onderzoeken worden op dit moment uitgevoerd, welke als basis dienen voor het te ontwikkelen beleid.